

Γράφει ο **Αντώνης Κασίτας**

*Δε θέλω να μου δέσετε τα μάτια
τον ήλιο π' ανατέλλει να χαρώ
κι αν κάνετε τα στήθια μου κομμάτια
εσείς πεθαίνετε κι όχι εγώ.*

*Δε θέλω να μου δέσετε τα μάτια
δεν σκιάζομαι τα βόλια τα σκληρά,
πηγαίνω στα ουράνια παλάτια
να στείλω στους ανθρώπους τη χαρά.*

*Ένας ξύλινος σταυρός
Στα αγριολούλουδα στημένος
Είναι ο γιος του καθενός
Που δε στέργει σκλαβωμένος*

*Κι όταν ο αγέρας κλαίει
Και στενάζει ο σταυρός
Μια φωνή ουράνια λέει
Προχωρείτε πάντα μπρος*

*Ένας ξύλινος σταυρός
Με καντήλι το φεγγάρι
Είναι φάρος φωτεινός
Και σου πρέπει παλληκάρι*

Πολιτικό τραγούδι και **λαϊκό συνάμα** από έναν **μάστορα του λόγου**. Μυστρί οι λέξεις, στα χέρια αρχιμάστορα, να χτίσουν νοήματα όπως ο λαϊκός νους τα συλλαμβάνει και τα τραγουδάει, και τραγούδια ύμνος στην αντίσταση και μνήμη για τον κάθε ανιδιοτελή αγωνιστή, παιδί του λαού. Λένε πολλοί ότι αυτός και η «γριά» η Ευτυχία ήταν τα σπουδαιότερα κεφάλαια του φαινομένου λαϊκό τραγούδι. Πολλά τα κοινά στοιχεία που συνέδεαν σαν χαρακτήρες την Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου και τον Κώστα Βίρβο. Κατ' αρχήν ο μποέμ χαρακτήρας. Η βαθιά λαϊκή σοφία που αποπνέανε και οι δύο μέσα από τη στιχουργική τους και φυσικά το βαθύ λαϊκό αίσθημα που αναβλύζει αρώματα πολλά, μέσα από τη σπάνια λεκτική πλοκή, απλή όμως, ως αρμόζει στο λαϊκό τραγούδι.

Κώστας Βίρβος. Γεννήθηκε στα Τρίκαλα στις 29 Μαρτίου 1926. Ο πατέρας του, πλούσιος τυρέμπορας, τον στέλνει στην Κοργιαλένιο Σχολή. Τελειώνοντας το Γυμνάσιο το 1943 κατεβαίνει στην Αθήνα και

φοιτά στην Πάντειο. Ο ίδιος σύμφωνα με διηγήσεις του έγραφε στιχάκια από νωρίς, αλλά ήθελε να γίνει σκηνοθέτης μιας και του άρεσε ιδιαίτερα το θέατρο. Το 1943 περνάει στις γραμμές της Εθνικής Αντίστασης ως μέλος του ΕΑΜ. Το Μάρτη του '44 συλλαμβάνεται και βασανίζεται, γιατί έγραφε συνθήματα στους τοίχους για την τότε κυβέρνηση του βουνού. Ο πατέρας του με 800 χρυσές λίρες τον απελευθερώνει και έπειτα φεύγει για το βουνό, όπου εκεί συναντά και τον Άρη Βελουχιώτη. Εργάστηκε ως δημόσιος υπάλληλος απ' το 1954 έως το 1985. Έχει δυο κόρες.

Τα πρώτα του στιχάκια τα δίνει στον Απόστολο Καλδάρα, με τον οποίο γνωρίζονταν από μικροί. Το πρώτο στιχούργημα του λέγεται "Ο φαντάρος" (ανέκδοτο τραγούδι του 1947), που αν και μελοποιήθηκε αρχικά από τον Β. Τσιτσάνη και αργότερα από τον Α. Καλδάρα δε γραμμοφωνήθηκε, λόγω εμφυλίου και παρά το εμφανές μήνυμα της συμφιλίωσης, "μα ο φαντάρος δεν παραπονιέται/ κι έχει ελπίδα μέσα στην καρδιά/ πως θα γυρίσει πάλι στους δικούς του/ τα χέρια όταν δώσουμε ξανά".

Το πρώτο τραγούδι που κυκλοφόρησε ήταν το «Να το βρεις από άλλη» σε μουσική Καλδάρα και ερμηνευτές τους Σούλα Καλφοπούλου και Μάρκο Βαμβακάρη (1948). Έχει γράψει πάνω από 2000 τραγούδια, λαϊκά, έντεχνα, μέχρι και παραδοσιακού ύφους με κοινωνικό και πολιτικό, άμεσο ή έμμεσο, περιεχόμενο. Άλλα σημαντικά του τραγούδια είναι: «Της γερακίνας γιος», «Το καράβι», «Μια παλιά ιστορία», «ο κυρ Θάνος πέθανε» και άλλα. Το πέρασμά του και στους ολοκληρωμένους κύκλους τραγουδιών έγινε με το άσμα "Καταχνιά" του Χρήστου Λεοντή, με το «Α-Ω», σε μουσική Μπιθικώτση, το «Θάλασσα, πικροθάλασσα», σε μουσική Μίμη Πλέσσα και πλήθος άλλων.. Ένα σημαντικό έργο του είναι ο Θεσσαλικός Κύκλος σε μουσική τού Γιάννη Μαρκόπουλου. Επίσης είναι ο συνθέτης του ύμνου της ποδοσφαιρικής ομάδας του Α.Ο. Τρίκαλα

Αν το λαϊκό τραγούδι είχε και έχει ακόμη, τέτοια δυναμική, σαφώς ο λόγος είναι αυτός που το έστειλε στα ουράνια. Κατοχή και εμφύλιο «έβγαλε» ο ελληνικός λαός ακουμπισμένος πάνω στην αιχμή του δόρατος του σύγχρονου πολιτισμού μας κατά Μάνο Χατζιδάκι. Οι λαϊκοί δημιουργοί στιχουργοί - ποιητές έγραψαν τα αριστουργήματα που θα τραγουδιόνται για πάντα, θα συγκινούν και θα εξεγείρουν συνειδήσεις, απλά γιατί ήταν τραγούδι που διαμόρφωνε σχέσεις.

Οι συνθέτες με τους οποίους συνεργάστηκε ο Κώστας Βίρβος, σε αλφαβητική σειρά:

Στράτος Ατταλίδης Βασίλης Βασιλειάδης Πάνος Γαβαλάς Χαράλαμπος Γαργανουράκης Θόδωρος Δερβενιώτης Σπύρος Ζαγοραίος Μικης Θεοδωράκης Στέλιος Καζαντζίδης Απόστολος Καλδάρης Χαρης Καλούδης Σπύρος Καλφόπουλος Νίκος Καρανικόλας Βασίλης Καραπατάκης Γιώργος Κατσαρός Γεράσιμος Κλουβάτος Τάκης Λαβίδας Χρήστος Λεοντής Γιώργος Μανισαλής Λυκούργος Μαρκέας Γιάννης Μαρκόπουλος Γιώρος Μητσάκης Μπάμπης Μπακάλης Γρηγόρης Μπιθικώτσης Χρήστος Νικολόπουλος Μίμης Πλέσσας Θόδωρος Πολυκανδριώτης Σταύρος Τζουανάκος Βασίλης Τσιτσάνης Βαγγέλης Φούντας Λάκης Χαλκιάς Ανδρέας Χατζηαποστόλου Μανώλης Χιώτης

Έφυγε το βράδυ της Πέμπτης 6 Αυγούστου 2015, ταλαιπωρημένος από βαρύ εγκεφαλικό επεισόδιο.

Στου Μπελαμή το ουζερί
Τα ούζα έπινε σερί
Το παλληκάρι το χλωμό το πικραμένο
Όπως κι εγώ κάποια φορά
Όταν με πρόδωσαν σκληρά
Και από τότε με πιτό αργοπεθαίνω

Στου Μπελαμή το ουζερί
Λόγια πικρά, κορμιά νεκρά
Βλέμμα σβησμένο

Ζήση μου ψεύτρα και σκληρή
Μου `δειξες δρόμο σκοτεινό
Και λαθεμένο

Παλικαράκι μου χλωμό άκου και εμένα τι θα σου πω
δεν πρέπει άντρας για γυναίκα να δακρύζει.
Ξέχασ' την και άλλη αγάπη βρες
Πάψε να πίνεις και να κλαις
δες το φινάλε μου και πες μου αν αξίζει

Στου Μπελαμή το ουζερί
Λόγια πικρά, κορμιά νεκρά
Βλέμμα σβησμένο
Ζήση μου ψεύτρα και σκληρή
Μου `δειξες δρόμο σκοτεινό
Και λαθεμένο